

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Társszerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér

A drágaság.

Arról essék szó, ami mindenkit érdekel és közléről, nagyon közléről érint: a drágaságról.

Igaz, hogy ez nagyon elcsépett téma, de azért minden nap lehet róla beszélni, mert nincs az az idő, hogy újabb és újabb jelenségek ne merüljenek föl, amelyek polypkarként ölelik át és fojtogatják különösen azokat, akik a piacról élnek, akik megszabott fizetésük szűk korlátai között mozoghatnak.

Az általános drágaság során, nagyon természetes, az élelmi cikkek drágulása a legfájdóbb, mert ezek nélkül nem lehet el az ember. Ha csak a luxuscikkek ára emelkednek — bánja kánya; ha a korlátozható és jobban nélkülözhető bebútorozási, ruházkodási és fényüzési cikkek drágulnának fokozatosan — ám üsse kő; ezeken könnyen túltenné magát minden ember és minden családfőntartó. Ámde, mikor a mindennapi szükségletek, az el nem hallgatható gyomor követelte élelmi cikkek árai emelkednek, akkor ez már olyan nyomasztó teher és kétségbejítő helyzet, amely ellen fel kell zúdulni, amely miatt lármát kell csapni. Mert végre is élni kell és a megélhetés legszükségesebbjeit fődözhetni módot kell adni minden foglalkozásu embernek.

Az a nap-nap után hangzó feljajdulás, a fizetési osztályokba sorozott modern rabszolgák mozgolódása, türelmetlen könyörgése és szinte szokatlan követelődése nem más, mint az idők jele, a helyzet egyszerű terméke, a letagadhatlan árhullámzás szülötte.

Tessék elhinni, hogy az a művelt hivatalnok, az a képzett és okleveles szellemi munkás nem szívesen tárja ki nyomorát, nem szívesen jajong kenyérért és bizonyára pirulva vallja be koplalását, családjá fájó nélkülözését: — és amikor mégis tömörül és kiáll esdve a nagy társadalom elé, teszi ezt végső elkeseredé-

sében, a nélkülözéstől üzve, kergetve és azért, hogy megmentse családját és a nélkülözésben osztályosait a nyomortól, a rosszul tápláltság harmadiziglen ható káros, nemzetrontó következményeitől.

Az élelmiszer drágaságait, de különösen a husdrágaságot a havi fizetéses emberek és azok családja érzik legfájdóbban, mert minden más osztály tud védekezni a drágaság ellen — munkája értékének emelése által — csak a meghatározott fizetésű egyén nem.

És ez a hivatalnok nyomor tartani is fog mindaddig, míg az árhullámzások által okozott nagy átalakulásban kiegyenlítést nem nyer ez az állapot, amelynek áldozati sodrába a készízetéses emberek kerültek.

Ez a társadalmi forradalom mindaddig tart, míg az élelmi szerek és cikkek áremelkedése. Mert hiába emelik a hivatalnoki fizetéseket pár száz koronával, hiába adják a néhány száz koronányi családi pótlékot, ha ugyanakkor a mérszáros, a hentes, a kofa, a termelő megint csak emeli a legszükségesebb élelmi szerek árát; ez a rendezés csak ideiglenes, csak flastrom a sebre, de azt nem gyógyítja be. Jönni kell a nagy természetnek és pótolni a szervezet veszteségét: itt is jönni kell annak a nagy kiegyenlítésnek, amikor már az árak nem felfelé emelkednek, mint a hőmérő higanya, hanem, ha nem is csökkennek, de legalább is szilárdan megállanak és így az egész társadalom hozzá tud alkalmazkodni.

Mert végre is lehetetlen, hogy az árak évről-évre folyton emelkedjenek. Ennek határa kell, hogy szakadjon. Hogy ez simán esik-e meg vagy egy nagy krach nyomán: ezt ki tudná megmondani?

Annyi bizonyos, hogy a gazda, a termelő manapság már elérte a jólét magasabb fokát és ha itt megáll az emelkedés, ha a termények árát nem emelik tovább, úgy a kiegyenlítés hamarosan

megvalósulhat a társadalom többi osztályaival szemben; de ha a hús, a gabona, az élelmi termékek ára tovább is dagad, úgy bizony a hivatalnok-nyomorzulte társadalmi hullámzás, az éhbérért kiáltók jajsava hallatszani fog továbbra is.

Most egy kis szélcsend állott be a gazdasági termények áraiban. Talán elértük azt a nivót, ahol állandó lesz az elhelyezkedés.

Legalább ezt látszanak hirdetni azok a panaszok, melyek a termelők oldalairól hangzanak el.

Ugyanis a gazdasági szaklapok panaszolva emlegetik, hogy a vágómarha árak esnek, a kereslet lanyha.

És nem-e különös, hogy mi fogyasztók nem érezzük ezt meg?! A húsvágók zsebbeteszik a leszálló állatárak maradékát és szedik szépen a magas húsárakat zavartalanul tovább. Hja, a közönség, a lomha nagy test szipolyozható, ez csak akkor mozdul meg, ha nagyot csipnek, vagy rugnak rajta.

Azután panasz száll a gazda ajkáról is, hogy a buza ára nem emelkedik nem száll fölfelé, mint a ballon; nem lehet eladni a sok búzát, hanem tartogatni kell, hátha jobb ára is lesz. Megállt ime a buza ára, vagy tán le is ment és mégis lásd jó magyaram, te piacról, boltból élszködő polgár: a liszt nem olcsóbb, a kenyér csak oly drága és rossz, a tej, tejjől csak úgy lesz hamisítva, mint eddig.

Vagy igazak eme gazdasági híresztelések, vagy nem. Ha nem, úgy elöttünk a szomorunak ígérkező tél, a bántó színekkel ékeskedő kép: a további ár-emelkedés, a fojtogató drágaság üldözése; — vagy igaz, hogy leszál a marha, a baromfi, a buza, a termény ára és akkor remélhetjük azon idő pirkadását, amikor ha nem is száll le az élelmi cikkek ára, de végre egyszer megáll, hosszú időre szilárd marad és végre a társadalom különböző osztályai

Fischer Pál úri- és női divatárú üzletében az összes cikkek

(női és férfi fehérnemű, kalap, ernyő, nyakkendő, csipke, szallag, harisnya stb.)

költözködés miatt mélyen leszállított olesó áron vásárolhatók.

között a kiegyenlítés, törvényhozás útján vagy társadalmi kialakulások útján, megvonható lesz.

Bár ez utóbbi lenne az igaz!

Legtöbb adót fizetők névsora.

Kik lesznek jövőre a virilisták?

Baja város legtöbb adót fizetőinek a névsora a következő:	Évi adója
*Szász Ottó	3657.36
*Nikolausz Béla	3364.26
*Drescher Gyula	3342.78
*Dr. Juray Károly	3189.52
*Dr. Fischer Zs.	2868.76
*Weidinger Dezső	2431.98
Delly Géza	2853.89
*Reich Vilmos	2223.60
Grünhut Miksa	2132.89
*Tury Mátyás	2070.18
*Dr. Rosenberg Samu	1945.36
Szász Géza	1937.88
Schlesinger Gyula	1933.60
*Somogyi Emil	1924.00
*Dr. Ertl László	1733.44
Trafikant Károly	1690.69
*Pollermann Bertalan	1626.40
*Allaga Ottó	1599.76
Schön Géza	1529.23
*Dr. Koller Imre	1475.50
Csermák József	1389.13
Székely Leo	1365.20
Zweig Mór	1302.41
Schwarz József	1231.72
*Vojnich Dániel	1227.54
Ivanovics Milán	1226.64
Fleischmann Manó	1225.24
*Dr. Bruck Samu	1196.20
Deutsch Mátyás	1187.80
*Dr. Róna Dezső	1178.30
*Pollák Bernát	1176.22
*Geiringer János	1155.10
*Dr. Kelemen József	1153.18
*Bodrogi Gyula	1150.00
*Dr. Klénáné György	1123.82
*Szutrelly Lipót	1113.60
*Hesser Gyula	1108.60
*Dr. Makray László	1014.82
*Dr. Bernhardt János	1800.06
Grauaug Lipót	998.82
Kiss Károly	971.86
Fischer Adolf	940.11
*Dr. Fehér János	918.70
*Dr. Reiser Péter	915.74
Reich Gyula	892.40
Mihitsch István	884.33
Milkó Vilmos	881.24
Pollák Illés	875.00
Reiter Jakab	861.20
Tüske János	857.46

*Drescher Béla	831.44
Scheer Adolf	810.75
Weidinger Gusztáv	785.67
*Dr. Valentin Emil	780.86
*Dr. Boros József	774.46
*Dr. Raics Sándor	709.20
Weidinger Benő	682.30
Friedmann Miksa	647.06

A csillaggal jelzettek adója kétszeresen számít.

Ebből a névsorból kerülnek ki a jövő esztendei bajai virilisták. Hogy kik lesznek az új virilisták, kik esnek ki a régiekből, azt ma még nem lehet határozottan megállapítani. Annyi tény, hogy sokkal több új név kerül forgalomba ezuttal, mint azelőtt bármikor, másszor.

A régi virilisták közül kettő, Deutsch Mátyás és Schlesinger Gyula.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. szeptember 12.

A politika hírei.

Lukács László kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt megjelent a miniszterelnöki hivatalban, ahol a tisztviselők nagyban ünnepeltek.

A miniszterelnök különben szombaton ismét Bécsbe megy, ahol megjelenik a király előtt audiencián.

Politikai köröket az a kérdés izgatja, hogy mi lesz a Ház első ülésén. Azt hiszik, hogy ismét botrányos jelenetek lesznek és Pavliknak megint tág működési tere lesz. Az hírlik, hogy Lukács felhatalmazást hoz a Háznak többszöri elnapolására.

Szeptember 17-én felolvassák a királyi kéziratot, 18. án pedig delegátusok választása van tervbe véve.

Véd és dacszövetséget

kötöttek a franciák és az angolok a hármasszövetség ellen.

A pápa és a protestánsok.

A protestáns püspökök elhatározták, hogy a pápa rendeletével ellentétben a protestánsok megtartják ünnepnapnak husvét, pünkösd és karácsony másnapját.

Megszökött fegyenc.

A rimaszombati fegyházban elzárt Asztalos Kálmán többszörös rablógyilkos séta közben átugrotta a fegyház falát és megszökött. Az örök utána akartak löni, de nem lehetett, mert az utcán sok ember járt. A fegyenc eltűnt.

A NAP ESEMÉNYEI.

A bajai felsőbb leányiskola létesítését kérte tudvalevőleg a közgyűlés a kormánytól. A magyar kultusz kormány ismert nagy jóakarásával intézte el a város kérését. De hogy is utasított el bennünket a kultusz kormány. Csak éppen olyan feltételeket állított fel, hogy sokkal jobb, ha magunk csináljuk meg. A kultuszminiszter nem kíván egyebet. minthogy az iskolát, mi állítsuk fel, az épületet mi emeljük, mi rendezzük be, mi viseljük az összes dolog kiadásait és mi járulunk a személyi kiadásokhoz annyival, amennyire szükség van. Ezek után a kultusz kormány kegyeskedik az iskolát állami kezelésbe venni, valamivel hozzá is járulni, de a tanerők ki-nevezési jogát fenntartja magának. Más semmit sem kíván. A kérdésre különben még visszatérünk.

A Bajai Kerületi Munkásbiztosító pénztárnak alkalmazottak közül választott közgyűlési kiküldötteinek kiegészítő választása 1912. évi október hó 20-án, vasárnap délelőtt 9-től délután 3 óráig tart. A vonatkozó hirdetmények kifüggesztettek.

Szüret előtt. Vettük a következő hirdetményt: Felhivatnak mindazon szőlőtulajdonosok, akik kíméréssel és kismértékben való borelárúsítással nem foglalkoznak, hogy a borítal adókedvezmény élvezetése céljából az 1892. évi XV. t.-c. 3. §-án alapuló igényüket folyó évi szeptember hó 19-ig bezárólag és legkésőbb a szüret megkezdéseig a városi adóhivatalban Dr. Moder Géza adóügyi tanácsnoknál a városháza I. emelet 18. számú hivatalában reggel 8 órától déli 12 óráig jelentsék be, mert ezen határidőn túl érkező bejelentéseik figyelembe vételni nem fognak. Minden bejelentő a bejelentés alkalmával legyen tisztában a következő adatokkal: utca, házszám, a szőlő területe négyzet-olekben, mennyi bort szándékozik otthon elfogyasztani, hányan lesznek hozzá, mennyi termést remél hektóliterekben.

A plörözös kalap. Satour Melinda a híres masamód, aki az orosz cárnő és az angol királynő udvari szállítója és bizalmasa, a minap Budapestre érkezett, hogy modelljeit az előkelő hölgyközönségnek bemutassa. Megérkezése napján azonban a kalap-böröndöket, melyek két vaggont megtöltöttek, a vámhivatal nem adta ki, mert a szép Melinda a vámlevelet Bécsben feledte. Rögtön telefonos intézkedés történt, hogy a feladójegy azonnal utnak indítsanak. De mit csináljon addig Melinda, amíg a jegy megérkezik? Beült a híres Gerbaudhoz, hogy megnézze azt, hogy Pesten mi a divat és ott látja a szebbnél-szebb hölgyeket gyönyörű kalapokban és mesés toilettekben. Meglep a hölgyek eleganciája és izlése, az azonban nem lep megegy cseppet sem, hogy mind a két elefánt védjegyű finom Diadal kávé isszák, mely a legjobb kávék keveréke és amely

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank“ bajai fiókintézetének jelenlegi üzlethelyiségei

1912. évi november hó 1-re üzlethelyiségeknek kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható Drescher Gyula tulajdonosnál.

a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamátját éveket megtartja. Csak a két elefánt védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. A Diadal kávé minden jobb fűszerkereskedésben kapható.

Boldog újévet kíván igen tisztelt vendégeinek, jóbarátainak és jóismerőseinek

ZWEIG MOR
a Központi Szálloda
tulajdonosa.

Boldog újévet kívánok mélyen tisztelt vendégeimnek

POLGÁR FERENC
a Központi főpincére.

Sok szerencsét kívánok az újév alkalmából jóakaróimnak.

SZIKLAI MÁTYÁS
a Központi Kávéház
pincére.

FÖDÖR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Bajai Kerületi Munkásbiztosító Pénztártól.
3306/1912.

Pályázati hirdetmény.

A bajai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár Igazgatóságának 1912. évi szeptember hó 1-én tartott ülésének határozatából folyólag 1912. évi szeptember hó 28-ik napjának déli 12 óráig terjedő határidővel évi 1100 korona korona kezdő fizetéssel és 360 korona lakbérrel javadalmazott II. osztályú kezelőtisztii állásra (küllellőnőr, beteglátogató és részben pénzbeszedő) pályázatot hirdetünk.

A pályázók sajátkezűleg irt és aláírt pályázati kérvényeik a fent kiírt határidőig a Bajai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságához címezve, ennek gróf Széchényi-utcában levő hivatalos helyiségében nyújtandók be.

Pályázók a kérvényhez mellékelni tartoznak a magyar állampolgárságot, a teljeskorúságot és 40 éven aluli kort igazoló születési igazolványt, a pályázó egészséges állapotát igazoló pénztári főorvos vagy hatósági orvos által kiállított bizonyítványt, továbbá az eselleges előképzettséget és eddigi alkalmaztatásokat tanúsító okmányokat és oly értelme nyilatkozatot, mely szerint a pályázó tudomása szerint a pénztár elnökével, illetve alelnökeivel vagy illetve olyan alkalmazottjával, akikkel alkalmaztatása esetén félé vagy alárendeltségi viszonyba kerülne. — rokonsági viszonyban nincsen.

Hányosan felszerelt, vagy későn érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A pályázók közül az igazgatóság választás után alkalmaz.

A választásnál előnyben részesíttetnek azok, kik valamely kerületi pénztárnál állanak szolgálatban, avagy megfelelő iskolai előképzettséggel bírnak.

A megválasztott állását az alkalmaztatásról szóló értesítésben jelzett időpontban elfoglalni köteles.

A megválasztott állásában csak legalább

egy évi sikeres próbaszolgálat után — az Országos Pénztár jóváhagyásával — véglegesítetik. A próbaszolgálat ideje alatt a megválasztott tisztviselővel szemben hat heti felmondással a szolgálati viszony minden kárpótlás nélkül felbontható.

Az 1907. XIX. t.-c. 110. §-ában, illetve a pénztári alkalmazottak szolgálati és fegyelmi szabályzatának 6. és 12. §-ában felsorolt, az alkalmazást kizáró okok fennforgása esetén a megválasztott az alkalmaztatási viszony azonnali megszüntetéséből kifolyólag a pénztárral szemben jogigényeket nem támaszthat.

A megválasztott tisztviselő a bajai kerületi munkásbiztosító pénztár mindenkor érvényben levő szolgálati, fegyelmi és illetmény-szabályzatait magára nézve kötelezőnek elismeri.

Baján, 1912. évi szeptember hó 7.

Acél Lajos s. k. **Pock Nándor** s. k.
igazgató. alelnök.

458 szám.
végr. 1912.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. illetve az 1908. évi XLI. t.-cikk 19 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1912. évi p. I. 411. 412. számú a bajai kir. járásbírósnak 1912. V. 55. 31 számú végzése következtében dr. Valentin Emil bajai lakos ügyvéd által képviselt Goldschmidt Zsigmond és Köbling Antal, valamint Fa és Szénkereskedelmi Társaság javára 1613 korona 50 fill. s jár. erejéig 1912. évi július hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 714 kor. 80 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: koremsai berendezés, 59 palack bor, 1 teher szállító kocsii nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 553/2 sz. végzése folytán 1613 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi június hó 12. napjától járó 5% kamatai és 1/2% váltódíj és eddig összesen 254 kor. bíróilag megállapított költségek erejéig, Baján, Szegedi utca 5 számú házban leendő megtartására **1912. szeptember hó 30-ik napjának délelőtti 10 óráig** határidőül kiütetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén beszáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt végrehajtást azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Baja, 1912. évi szeptember hó 9-én.

P. H. **Szegő József** s. k.
kir. bír. végrehajtó.

Adamek-féle nagy

cserépkályhát,

melyet ezelőtt 3 évvel állítottam 120 korona költséggel, **minden** elfogadható árért eladom.

Egy kisebb, jókarban levő **cserépkályhát** szintén eladok.

Ifj. Wagner Antal.

Kereskedősegédek

szatócsok, és jó megjelenésű **iparosok**, kiknek a jelenlegi keresetük nem kielégítő, nagy részvénytársaságnál heti 50—60 és több koronát jövedelmező **pénzbeszedő ügynöki** állást nyernek Baján és vidékén. Ajánlatok „szorgalmas” alatt a kiadóhivatalba küldendők.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENŰT
KAPHATÓ.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

eisőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálog kölcsönöket

! földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozásu alapon. A kölcsönök lebonnyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik. !

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszítésekét és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

valódi.

☞ Kapható minden fűszerüzletben. ☜

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögg. 1.

- 1 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

A mesterdalnok . . .

Czipóm szép és tökéletes.
Benne jární élvezetes.
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Raji' van

- Egyszerűen diszes cementlapok □²-ként 2-24 K-tól kezdve
- Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
- Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
- Csiszolt granit lépeső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve
- Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve
- Beton sirkeret 1 m. hosszú sirfedőlappal 50 K-tól kezdve
- Drótbetétes cementcsövek 15-100 cm. átmérőig 20 K-tól kezdve
- Kut fedőlapok betonból 6 K-tól kezdve
- Kutmedencék betonból 16 K-tól kezdve
- Vízmedencék betonból 4 korona.
- 1 koszi dunai homok hazaszállítva 4 korona.
- Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Egy jó fiu

tanoncnak és egy fiu kifutónak fizetés-
sel azonnal felvételnek a Corvin nyom-
dában (Mátyás király-tér 8 sz.)

Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☞

☞ Tartós és nem ragad. ☞

☞ Mosható.